

عنوان مقاله:

تحلیل بسترهای بلاغت در آثار سعدی و تعمیم پذیری آن در زبان و ادبیات فارسی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش زبان و ادبیات فارسی، دوره 16، شماره 51 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

فرهاد محمدی - دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

خلاصه مقاله:

برای درک بلاغت زبان فارسی و کشف و شناسایی قواعد و اصول آن، لازم است که از مطالعه و تحلیل ساخت های نحوی آن شروع کرد. از این طریق مشخص می شود که ساخت های نحوی در حالت عادی و خنثی چه نظم و ترتیبی دارند و در موقعیت هایی که القای غرض بلاغی و معنای خاصی مدنظر است، چه تغییراتی پیدا می کنند؛ زیرا ساخت نحوی که همان چگونگی نظم و ترتیب اجزاست، بر اساس معنا و اغراض بلاغی شکل می گیرد. هر نوع تغییر در جایگاه دستوری و معمولی اجزا، دگرگونی در صورت جمله ها و هرگونه حذف یا اضافه ای که در کلام صورت می گیرد، ناشی از اغراض بلاغی است. این مقاله با تکیه بر سخن سعدی به عنوان نمونه بارز بلاغت زبان فارسی، به بررسی مهمترین بسترهای بلاغت در نحو زبان فارسی در القای اغراض بلاغی است که هرکدام از آنها می تواند مصداق های زیادی را شامل شود. همچنین سعی بر این است تا نشان داده شود که معمولا با هرکدام از این ظرفیت ها، چه معانی و اغراض و مقاصد بیان می شود. نتیجه کار نشان می دهد که جابه جایی اجزای کلام، تغییر در ساخت و صورت جمله ها و افزایش و کاهش نحوی، ظرفیت هایی هستند که برای بیان اغراض بلاغی در نحو زبان فارسی کاربرد دارند.

کلمات کلیدی:

بلاغت، زبان فارسی، ساخت نحوی، اغراض بلاغی، آثار سعدی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/994171>

